

**OBRAZLOŽENJE FINACIJSKOG PLANA
ZA RAZDOBLJE 2025. -2027.**

(proračunski korisnik) Međimurska priroda

▪ **UVOD**

- Obrazlaže se djelokrug rada temeljem propisa i akata - poslovi i organizacijska struktura

Međimurska priroda - Javna ustanova za zaštitu prirode osnovana je od strane Međimurske županije, a djeluje prema važećem Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) te provodi djelatnost sukladno tom Zakonu: djelatnost zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih područja na prostoru Međimurske županije s ciljem zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara.

Ustanova djeluje iz svojeg sjedišta u Križovcu (Mursko Središće) te izdvojenog ureda u Kotoribi. U zgradi sjedišta ustanove u Križovcu je 19. lipnja 2020. otvoren preuređeni i moderno opremljeni Centar za posjetitelje Med dvemi vodami. Od ožujka 2021. godine ustanova upravlja edukacijsko-istraživačkim centrom Matulov grunt u Frkanovcu u vlasništvu Međimurske županije. Osim redovnih i zakonom propisanih aktivnosti, značajni dio resursa ustanove ulaže se u pripremu i provođenje projekata (financiranje iz fondova EU te ostalih domaćih ili stranih izvora). Ustanova je ustrojena kao jedinstvena ustrojbeno jedinica, a predstavlja ju, vodi i zastupa ravnatelj. Radi obavljanja posla iz nadležnosti Ustanove ustrojene su sljedeće organizacijske jedinice:

1. Ured ravnatelja

1.A. Odsjek za opće i zajedničke poslove (skraćeno: Opći poslovi)

2. Odjel stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja i korištenja zaštićenih dijelova prirode i područja ekološke mreže (skraćeno: Stručna služba)

2.A. Odsjek neposrednog nadzora (skraćeno: Služba čuvara prirode)

2.B. Odsjek za upravljanje projektima (skraćeno: Projektni poslovi)

- Daje se pregled financijskih sredstava po programima:

Naziv programa iz Proračuna	Proračun 2024.	Plan 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Program A UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM DIJELOVIMA PRIRODE I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE U MEĐIMURSKOJ ŽUPANIJI	1.414.930	1.404.680	1.037.300	1.010.400
Ukupno:	1.414.930	1.404.680	1.037.300	1.010.400

▪ **OBRAZLOŽENJE PROGRAMA**

PROGRAM A UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM DIJELOVIMA PRIRODE I PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE U MEĐIMURSKOJ ŽUPANIJI

Opis programa:

Provode se aktivnosti koje se odnose na obveze iz sektora zaštite prirode, a za zaštićena područja, područja ekološke mreže, strogo zaštićene vrste te minerale i fosile na području Međimurske županije.

Zakonske i druge pravne osnove programa:

1. Zakon o zaštiti prirode, Narodne novine 80/2013, 15/2018, 14/19, 127/19
2. Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine, Narodne novine 72/2017
3. Program financiranja ekološke mreže Natura 2000, Narodne novine 54/2022
4. Nature Restoration Law, https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/nature-restoration-law_en
5. Pravilnik o službenoj iskaznici i znački čuvara prirode, Narodne novine 64/14, 31/19, 144/20
6. Pravilnik o službenoj odori čuvara prirode, Narodne novine 117/17, 109/19
7. Pravilnik o sadržaju i načinu polaganja stručnog ispita za glavnog čuvara prirode i čuvara prirode, Narodne novine 119/17
8. Pravilnik o načinu rada i postupanja čuvara prirode, Narodne novine 35/21
9. Pravilnik o jedinstvenom vizualnom identitetu zaštite prirode u Republici Hrvatskoj, Narodne novine 81/20
10. Pravilnik o koncesijskim odobrenjima na zaštićenom području, Narodne novine 9/21
11. Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, Narodne novine 80/19, 119/23
12. Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže, Narodne novine 25/20 i 38/20
13. Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa, Narodne novine 27/21 i 101/22
14. Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže, Narodne novine 111/22
15. Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama, Narodne novine 144/13, 73/16
16. Zakon o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima, Narodne novine 15/18, 14/19
17. Pravilnik o naknadi štete od strogo zaštićenih životinja, Narodne novine 97/23
18. Pravilnik o oporavištima za divlje životinje, Narodne novine 145/20
19. Akcijski plan upravljanja posjetiteljima u zaštićenim prirodnim područjima Međimurske županije, ožujak 2020. godine

20. Planovi upravljanja invazivnim stranim vrstama za crvenouhu kornjaču, cigansko perje i žljezdasti nedirak
21. Plan upravljanja Spomenikom prirode Bedekovićeve grabe i područjima ekološke mreže Međimurje i Donje Međimurje (PU 062) 2023. – 2032.
22. Plan upravljanja područjem ekološke mreže Mačkovec - ribnjak (PU 063) 2023. – 2032.
23. Plan upravljanja Regionalnim parkom Mura-Drava i pridruženim zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže (PU 007) 2024. – 2033.

Ciljevi provedbe programa u razdoblju 2025.-2027.

Provoditi definirane ciljeve i aktivnosti iz donesenih planova upravljanja za zaštićena područja i područja ekološke mreže Međimurske županije (PU 062, 063 i 007) za razdoblje od 2023./2024. do 2032./2033. godine. Ciljevi i aktivnosti:

Plan upravljanja Spomenikom prirode Bedekovićeve grabe i područjima ekološke mreže Međimurje i Donje Međimurje (PU 062) 2023. – 2032.

https://www.medjimurska-priroda.info/wp-content/uploads/2021/08/Plan-upravljanja-zasticenim-podrucjem-Bedekoviceve-grabe-i-podrucjima-ekoloske-mreze-Medimurje-i-Donje-Medimurje-PU062_Final2.pdf

Plan upravljanja područjem ekološke mreže Mačkovec - ribnjak (PU 063) 2023. – 2032.

<https://www.medjimurska-priroda.info/wp-content/uploads/2021/08/Plan-upravljanja-podrucjem-ekoloske-mreze-Mackovec-ribnjak-PU-063.pdf>

Plan upravljanja Regionalnim parkom Mura-Drava i pridruženim zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže (PU 007) 2024. – 2033.

https://www.medjimurska-priroda.info/wp-content/uploads/2021/08/PU007_Plan-upravljanja-Regionalnim-parkom-Mura-Drava-i-pridruzenim-zasticenim-podrucjima-i-podrucjima-ekoloske-mreze.pdf

Povećati razinu znanja o stanju zaštićenih dijelova prirode u Međimurskoj županiji kroz provođenje relevantnih istraživanja i praćenja stanja sastavnica prirode.

Smanjiti broj nezakonitih radnji vezanih uz prirodu na području Međimurske županije kroz nadzor područja i koordinirani rad s inspekcijским službama.

Povećati razinu znanja o prirodnim vrijednostima Međimurske županije kroz provođenje Akcijskog plana upravljanja posjetiteljima u zaštićenim prirodnim područjima Međimurske županije.

Restaurirati minimalno 20 hektara najugroženijih stanišnih tipova u Međimurskoj županiji.

Redovito uklanjati invazivne strane te obnavljati staništa vrste sukladno usvojenim planovima upravljanja.

Provoditi akcije smanjenja stradavanja strogo zaštićenih vrsta na području Međimurske županije.

Poticati dionike zaštićenih područja na provođenje aktivnih mjera zaštite definiranih u planovima upravljanja s ciljem poboljšanja stanja zaštićenih područja.

Provoditi aktivnosti za poboljšanje stanja ciljnih stanišnih tipova i vrsta definirane u planovima upravljanja.

● Obrazloženje aktivnosti/projekta:

Naziv aktivnosti/projekta
1. Tekući rashodi za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode i područjima ekološke mreže u Međimurskoj županiji te pripadajući rashodi za nabavu nefinancijske imovine – aktivnosti koji se odnose na redovnu djelatnost ustanove vezanu uz zakonski okvir zaštite prirode i obveze za Međimursku županiju ujedno definirane i gore navedenim planovima upravljanja.
2. Centar za posjetitelje Med dvemi vodami – aktivnosti vezane uz posjećivanje CZP Med dvemi vodami, Matulovog grunta, posjetiteljske infrastrukture u zaštićenim područjima i provedbu Akcijskog plana upravljanja posjećivanjem. https://www.medjimurska-priroda.info/wp-content/uploads/2020/11/APUP_final_UV.pdf
3. Ostali / vlastiti prihodi – aktivnosti koje se odnose na manje projekte iz nacionalnih izvora financiranja (npr. rezidencije na Matulovom gruntu, naknade za očuvanje bijele rode, manji projekti s organizacijama civilnog društva) te financiranje aktivnosti iz vlastitih izvora (npr. manje akcije obnove prirode na terenu, obilježavanje 50. godišnjice zaštite Perivoja Zrinski, unapređenje posjećivanja i posjetiteljske infrastrukture).
4. BESTbelt - Sustainable Water-based Sport Solutions   Ulaskom Republike Hrvatske u schengensko područje povećao se turistički pritisak na riječna staništa, ponajviše uz rijeku Muru koja predstavlja granicu Slovenije i Hrvatske, a posebice u pogledu sportova na vodi i rekreacijskih aktivnosti na rijekama.   Projekt <i>Sustainable Water-based Sport Solutions</i> ima za cilj primijeniti postojeće smjernice partnera iz Njemačke za održivu vožnju kanuom i kajakom, identificirati područja za rekreaciju unutar postojećih zonacija zaštićenih područja i dati primjer razvoja održivog turističkog proizvoda za podizanje svijesti i izgradnju kapaciteta lokalnih poduzeća i udruga. Izvan projekta, sportske i rekreacijske aktivnosti trebale bi se pratiti putem izdavanja koncesija i dozvola turoperatorima – jedna od aktivnosti je i uvođenje koncesijskih odobrenja za korisnike područja. Kroz projekt će se održati radionice za dionike i korisnike projektnog područja, edukacija za nositelje i organizatore turističkih sadržaja u prirodi (tečaj za pustolovne vodiče), edukacija o sigurnosnom upravljanju plovilima na vodi, kreirat će se smjernice o rekreativnom kajakingu i kaniungu, označit će se područja izlaska na riječne obale na Muri i Dravi koje će se koristiti i sl.   Projekt je službeno započeo 1. studenog 2023. godine, a trajat će do kraja travnja 2025. godine. Partneri na projektu su DOPPS – BirdLife Slovenia (Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije) i Ökologischer Tourismus in Europa e.V. (Ö.T.E.). Ukupna vrijednost projekta je =59.948,89 €, od toga za aktivnosti Međimurke prirode =20.092,46 €.   Razdjel 011 BESTBELT je planiran sukladno aktivnostima koje su prijavljene za 2025. godinu.
5. LIFE Restore for MDD   Međimurska priroda – Javna ustanova za zaštitu prirode u ulozi partnera je zajedno s vodećim partnerom WWF Austrija i 15 ostalih partnera koji djeluju u domeni zaštite prirode i upravljanja zaštićenim prirodnim vrijednostima iz Austrije, Slovenije, Hrvatske, Mađarske i Srbije prijavila projekt „Preserving and restoring floodplain forest habitats along the Mura-Drava-Danube rivers“ (akronim: LIFE22-NAT-AT-LIFE RESTORE for MDD) na natječaj programa LIFE Nature & Biodiversity - Standard Action Projects (SAP) (LIFE-2022-SAP-NAT) ukupne vrijednosti =20.024.000,14 €. Predviđeno trajanje projekta je 60 mjeseci, odnosno od 1. listopada 2023. do 30. rujna 2028. godine.

Upravljačko tijelo programa European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA) odabralo je projekt za sklapanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i sufinanciranje po stopi od 67 %, što znači da će ukupno EU sufinanciranje iznositi =13.416.080,10 €.

Proračun Međimurske prirode – Javne ustanove za zaštitu prirode iznosi =542.630,83 €, od čega je predviđeno EU sufinanciranje u iznosu =363.562,66 €. Dinamika EU sufinanciranja je Ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava predviđena na sljedeći način: 1. rata – početno prefinanciranje u razdoblju od 30 dana od dana početka projekta – 30 % iznosa EU sufinanciranja, 2. rata – dodatno prefinanciranje – 60 dana nakon predaje periodičnog izvještaja nakon 24 mjeseca provedbe – 25 % iznosa EU sufinanciranja, 3. rata - dodatno prefinanciranje – 60 dana nakon predaje periodičnog izvještaja nakon 48 mjeseci provedbe – 25 % iznosa EU sufinanciranja, 4. rata – završna isplata – 90 dana nakon predaje završnog izvještaja nakon okončanja projekta – 20 % iznosa EU sufinanciranja.

Putem natječaja Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost „Javni poziv za dostavu zahtjeva za sufinanciranje projekata standardnih djelovanja iz programa LIFE 2021. - 2027. za LIFE natječaj 2022. godine“ osigurano je nacionalno sufinanciranje u iznosu =61.281,00 € (11,3 % proračuna).

Glavne projektne aktivnosti Međimurske prirode – Javne ustanove za zaštitu prirode odnose se na očuvanje i poboljšanje statusa te upravljanja kritično ugroženim staništem livadama košanicama na području ekološke mreže Donje Međimurje u blizini naselja Hodošan i Goričan kroz kupnju zemljišta i mehanizacije potrebne za održavanje staništa u povoljnom stanju očuvanosti te senzibilizaciju i edukaciju vlasnika livada o pravilnim režimima održavanja staništa na način koji pogoduje ciljanim staništima i prioritetnim biljnim i životinjskim vrstama, te na istraživanje i uklanjanje invazivnih stranih vrsta na područjima uz rijeku Muru u Međimurskoj županiji. Predmetne aktivnosti definirane su u Planu upravljanja zaštićenim područjem Bedekovićeve grabe i područjima ekološke mreže Međimurje i Donje Međimurje (PU062) i planovima upravljanja za invazivne strane vrste na nacionalnoj razini. Projektom je predviđeno sufinanciranje plaća za 4 djelatnika Međimurske prirode – Javne ustanove za zaštitu prirode u postotnom udjelu od 33 – 50 % punog radnog vremena.

Župan Međimurske županije dao je suglasnost na provođenje projekta Zaključkom KLASA: 007-05/23-02/2, URBROJ: 2109-01-23-2 od 4. srpnja 2023. godine.

Razdjel 012 LIFE RESTORE FOR MDD je planiran sukladno aktivnostima koje su prijavljene za 2025. godinu.

6. Dvorana Kukuviya 2.0

Međimurska priroda – Javna ustanova za zaštitu prirode je u travnju 2023. godine prijavila projekt „Dvorana Kukuviya – dogradnja i opremanje dvorane za posjetitelje i dionike zaštićene prirode Međimurja“ na Javni poziv za neposredno sufinanciranje projekata koji doprinose održivosti posjetiteljske infrastrukture (JP ZO 5/2023) raspisan od Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond).

Fond je odobrio sredstva pomoći za neposredno sufinanciranje projekta koji doprinosi održivosti posjetiteljske infrastrukture „Dvorana Kukuviya – dogradnja i opremanje dvorane za posjetitelje i dionike zaštićene prirode Međimurja“, najviše u iznosu od 194.000,00 € s PDV-om, što čini 80 % procijenjenih i Fondu opravdanih troškova projekta koji iznose 242.500,00 € s PDV-om. Razliku potrebnih sredstava osigurava Međimurska priroda iz vlastitih sredstava osiguranih kroz edukativno djelovanje u svojim centrima za posjetitelje i na terenu.

Projektom je predviđena izrada projektno-tehničke dokumentacije te izvedba građevinskih radova i opremanja dvorane za posjetitelje i dionike Međimurske prirode – Javne ustanove za zaštitu prirode i Centra za posjetitelje Med dvema vodama kao aneksa postojeće pomoćne zgrade na Trgu međimurske prirode 1 u Križovcu.

Predmetni projekt se provodi od 1.8.2023. Tijekom 2024. je ishoda građevinska dozvola te raspisana javna nabava. Radovi će se provoditi tijekom 2025. godine te su sukladno tome planirani u proračunu na razdjelu

Župan Međimurske županije dao je suglasnost na provođenje projekta Zaključkom KLASA: 352-07/23-02/4, URBROJ: 2109-01-23-2 od 27. srpnja 2023. godine.

Razdjel 013 DVORANA KUKUVIJA 2.0 je planiran sukladno aktivnostima koje su prijavljene za 2025. godinu.

7. Zlikovci u prirodi

Međimurska priroda – Javna ustanova za zaštitu prirode je u svibnju 2023. godine prijavila projekt „Zlikovci u prirodi“ na Javni poziv za neposredno financiranje projekata „Kontrola populacija prioritetnih invazivnih stranih vrsta (JP ZO 6/2023) raspisan od Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond.

Fond je odobrio sredstva pomoći za neposredno financiranje projekta „Zlikovci u prirodi“, najviše u iznosu od 189.121,24 € s PDV-om, što čini 100 % procijenjenih i Fondu opravdanih troškova projekta.

Projektom je predviđena nabava potrebne opreme te aktivnosti uklanjanja prioritetnih invazivnih stranih vrsta na prioritetnim lokacijama u Međimurskoj županiji definiranim planovima upravljanja za pojedinu invazivnu stranu vrstu koji su doneseni na nacionalnoj razini, kao i jačanje kapaciteta djelatnika Međimurske prirode te jačanje svijesti lokalnog stanovništva o invazivnim stranim vrstama. Projektom je predviđeno financiranje plaće jednog djelatnika na puno radno vrijeme za vrijeme trajanja projekta (50 mjeseci). Provedba projekta je započela 1. rujna 2023. godine.

Župan Međimurske županije dao je suglasnost na provođenje projekta Zaključkom KLASA: 352-07/23-02/3, URBROJ: 2109-01-23-2 od 27. srpnja 2023. godine.

Razdjel 014 ZLIKOVCI U PRIRODI je planiran sukladno odobrenom projektu, a za aktivnosti koje se planiraju 2025. godine.

8. SIHR – BEE(A)WARE

U ožujku 2024. godine započeo je projekt *Multidisciplinarno jačanje kapaciteta i razvoj novih rješenja u svrhu očuvanja, zaštite, i povećanja brojnosti ugroženih zajednica divljih oprašivača i medonosne pčele unutar ekosustava* pod akronimom BEE(A)WARE. Ukupna vrijednost projekta iznosi =1.028.114,21 €, a od tog iznosa Međimurska priroda – Javna ustanova za zaštitu prirode osigurala je financiranje aktivnosti u iznosu od 212.300,00 €. Razdoblje provedbe projekta je od 1. 3. 2024. do 31. 8. 2026. (30 mjeseci). Sredstva su osigurana u okviru 1. poziva Programa prekogranične suradnje Slovenija-Hrvatska 2021.-2027.

Vodeći partner na projektu je Javna ustanova za razvoj Međimurske županije REDEA, a projektni partneri su Međimurska priroda – Javna ustanova za zaštitu prirode, Javni zavod Krajinjski park Goričko, Galerija – Muzej Lendava i Nacionalni inštitut za biologiju.

Projekt je fokusiran na rješavanje zajedničkih teritorijalnih izazova. Prilikom analize problema i potreba, uvidjelo se kako su najizraženiji problemi vezani uz drastično smanjenje broja divljih oprašivača i medonosne pčele. Vidljiv je i nedostatak komunikacije i suradnje stručnjaka u zaštiti prirode, pčelara i poljoprivrednika te drugih ciljnih skupina. Glavni cilj projekta je unaprijediti znanje i dosadašnje prakse o zaštiti i očuvanju divljih oprašivača i medonosne pčele na prekograničnom području korištenjem zajedničkih multidisciplinarnih i integriranih alata.

Neke od aktivnosti koje će provoditi Međimurska priroda su: provedba EU Pollinator Monitoring Sheme i nabava opreme za isti, održavanje trening prepoznavanja danjih leptira, provedba istraživanja muha lebdjelica na području Međimurske županije, edukativne medijske kampanje usmjerene na zaštitu divljih oprašivača, organizacija 5 predavanja na različite teme vezane uz oprašivače, nabava 111 hotela za pčele i interpretacijskih tabli o mozaičnom načinu košnje.

Razdjel 016 SIHI – BEE(A)WARE je planiran sukladno odobrenom projektu, a za aktivnosti koje se planiraju 2025. godine.

9. REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆE POMOĆNE GRAĐEVINE (veže se uz točku 6. Dvorana Kukurvija 2.0)

Prije raspisivanja postupka javne nabave za Dvorana Kukurvija 2.0 odrađeno je preliminarno istraživanje tržišta kojim je utvrđeno da troškovi građenja sukladno troškovnicima iz glavnog projekta "Rekonstrukcija pomoćne zgrade u interpretacijsku dvoranu Kukurvija", uslijed inflacije i znatnog rasta cijena u građevinskom sektoru u proteklom razdoblju, višestruko premašuju ugovoren iznos. Sukladno tome traženo je dodatno financiranje Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost u iznosu od =71.393,88 €. Odobrena su sredstva Fonda u iznosu od =50.000,00 € (uključujući PDV).

Troškovi u ovom razdjelu se odnose isključivo na rekonstrukciju postojeće pomoćne građevine, bez troškova koji se sukladno troškovniku građevinsko obrtničkih radova i instalacije iz glavnog projekta "Rekonstrukcija pomoćne zgrade u interpretacijsku dvoranu Kukurvija" odnose na dogradnju.

Župan Međimurske županije dao je suglasnost na provođenje projekta Zaključkom KLASA: 025-01/24-01/4, URBROJ: 2109-01-24-02 od 29. srpnja 2024. godine.

Razdjel 017 REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆE POMOĆNE GRAĐEVINE planiran je sukladno odobrenom projektu, a za aktivnosti koje se planiraju 2025. godine.

Križovec, 8. 11. 2024.

Za Međimursku prirodu

mr. sc. Siniša Golub, ravnatelj

